

FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO FBiH

Obr.br. 26-Z-IVP

**UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE I DOSTAVLJANJE IZVJEŠTAJA O
ZDRAVSTVENO-HIGIJENSKOJ ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE**

Sarajevo, 2018. godine

Opće napomene

Zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse, kao i druga pravna i fizička lica koja u okviru svoje djelatnosti obavljaju poslove iz oblasti zdravstva, dužni su voditi evidencije u skladu sa Zakonom o evidencijama iz oblasti zdravstva („Službene novine FBiH“, br. 37/12), Pravilnikom o načinu i rokovima dostavljanja i obliku i formi zbirnih izvještajnih obrazaca (Službene novine Federacije BiH broj 61/18), kao i Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13).

Zdravstvene ustanove i nosioci privatne prakse su dužni voditi evidencije u pisanoj i elektronskoj formi i u propisanim rokovima dostavljati individualne, zbirne i periodične izvještaje nadležnom zavodu za javno zdravstvo, kao i drugim institucijama na način propisan Programom i Planom provođenja statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Dokumentacija

Za vođenje propisanih evidencija koje služe kao izvor podataka za sastavljanje zbirnih periodičnih i individualnih izvještaja utvrđenih Programom i Planom statističkih istraživanja iz oblasti zdravstva u skladu sa **Pravilnikom o obliku i sadržaju osnovne medicinske dokumentacije** (Službene novine Federacije BiH broj 61/18) služba ima sljedeću medicinsku dokumentaciju (sredstva evidencije):

- Protokol laboratorije

Upustvo za evidenciju, sastavljanje i dostavljanje izvještaja

U lijevom gornjem uglu naslovne strane izvještajanog obrasca upisati naziv kantona, općinu i puni naziv zdravstvene ustanove, te izvještajni period za koji se izvještaj podnosi.

Tabela 1. Izvještaj o kadru

Organizacione jedinice i kadrovi	U pretkoloni ove tabele upisuje se tip laboratorije organizacije u zdravstvu ili van zdravstva koja obavlja bakteriološka i hemijska ispitivanja hrane i predmeta opšte upotrebe
Visoka stručna sprema	Ove kolone daju pregled radnika po profilima koji rade u laboratorijama na ispitivanjima higijenske ispravnosti hrane i predmeta opšte upotrebe
Zdravstveni radnici i saradnici - UKUPNO	Upisuje se ukupan broj radnika sa visokom stručnom spremom, bez obzira da li su specijalisti ili nisu. Ovaj podatak dobiva se zbrajanjem podataka iz kolona 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 18, 19
Od toga specijalisti - UKUPNO	Upisuje se ukupan broj radnika sa visokom stručnom spremom koji su specijalisti određene grane medicine (mikrobiolozi) ili neke druge specijalistosti (sanitarni hemičari, toksikolozi i dr) koji rade na ispitivanju zdravstvene ispravnosti hrane i predmeta opšte upotrebe Ovaj podatak dobiva se zbrajanjem podataka iz kolona 4, 6, 8, 10 i 12, 14 i 16
Visoka stručna sprema	Upisuje ukupan broj tehničara/inženjera sa završenim fakultetom zdravstvenih studija <ul style="list-style-type: none">• Od ukupnog broja tehničara/inženjera sa VSS upisuje se broj tehničara/inženjera za smjerove:<ul style="list-style-type: none">– Diplomirani inženjer medicinske laboratorijske dijagnostike– Diplomirani sanitarni inženjer– Ostali
Viša stručna sprema	Upisuje se ukupan broj tehničara sa završenom višom stručnom spremom <ul style="list-style-type: none">• Od ukupnog broja tehničara sa VŠS upisuje se broj tehničara razvrstanih po smjerovima:<ul style="list-style-type: none">– Viši laboratorijski tehničar– Viši sanitarno-ekološki tehničar

	– Ostali
Srednja stručna sprema	<p>Upisuje se ukupan broj tehničara sa završenom srednjom medicinskom, hemijskom ili nekom drugom srednjom školom</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od ukupnog broja tehničara sa završenom srednjom školom upisuje se broj tehničara razvrstavih na: <ul style="list-style-type: none"> – Laboratorijske tehničare – Sanitarno-ekološke tehničare – Ostale

Mikrobiološka ispravnost vode za piće iz domaće proizvodnje	
Zaglavlje ove tabele odnosi se na ukupni broj pregledanih uzoraka iz industrijske proizvodnje, prometa i zanatske proizvodnje i na njihovu zdravstvenu ispravnost i neispravnost, utvrđene na osnovu izvršene bakteriološke identifikacije	
Broj pregledanih uzoraka -ukupno	Upisuje se ukupan broj uzoraka vode za piće koji su uzorkovani iz objekata industrijske proizvodnje iz objekata maloprodajne mreže odnosno prometa, iz objekata zanatske proizvodnje odnosno individualnih proizvođača i samostalnih zanatlija
Broj pregledanih uzoraka - odgovara	Upisuje ukupan broj uzoraka koji odgovaraju zahtijevanim bakteriološkim parametrima a uzorci su uzeti u objektima za industrijsku proizvodnju, iz prometa i iz zanatske proizvodnje
Broj pregledanih uzoraka - ne odgovara	Upisuje ukupan broj uzoraka koji ne odgovaraju zahtijevanim bakteriološkim parametrima a uzorci su uzeti u objektima za industrijsku proizvodnju, iz prometa i iz zanatske proizvodnje
Neispravni uzorci zbog nalaza	<p>Salmonella spp., Lysteria monocitogenes, Staphylococcus aureus, Streptococcus feacalis, Escherichia coli, Koagulaza pozitivne stafilocoke, Stafilocokni enterotoksin, Enterobacteriaceae, Sulfitoreducirajuće klostridije, Bacillus cereus, Campylobacter, Aerobne mezofilne bakterije, Aerobne sporogene bakterije, Ukupne koliformne bakterije, Fekalne koliformne, Pseudomonas aeruginosa, Fekalne streptokoke, Ukupan broj bakterija na 22 i 37°C, Proteus, Kvasci i plijesni, Paraziti, Virusi ,Ostalo.</p> <p>Upisuje se ukupan broj uzoraka za koje je utvrđeno da su neispravni zbog nalaza navedenih mikroorganizama, zavisno od mjesta na kome je uzorak uzet (industrijska proizvodnja, promet i zanatska proizvodnja). Podaci se upisuju u odgovarajuće kolone.</p>

Mikrobiološka ispravnost vode za piće iz domaće proizvodnje-promet i uvoza	
Upisuju se rezultati mikrobioloških analiza vode za piće koji se uvoze, a na laboratorijska ispitivanja dostavlja ih granična sanitarna inspekcija.	
Tabela se popunjava na isti način kao što je objašnjeno za identična obilježja.	

Hemijska ispravnost vode za piće iz domaće proizvodnje	
Broj pregledanih uzoraka - ukupno	Upisuje se ukupan broj uzoraka vode za piće analizirane u hemijskom laboratoriju i od toga broja, broj uzoraka za koje je utvrđeno da ne odgovaraju propisanim uvjetima
Broj pregledanih uzoraka iz industrijske proizvodnje, iz prometa, iz zanatske proizvodnje	Upisuje se broj pregledanih uzoraka i od toga broja, broj neispravnih uzoraka svrstanih prema mjestu sa koga su uzorci hrane uzeti na pregled
Pesticidi organoklorni i pesticidi organofosforni i ostali pesticidi	Upisuje se ukupan broj uzoraka analiziran na pesticide i od toga broja, broj uzoraka kod kojih je sadržaj jednog ili više pesticida utvrđen iznad maksimalno dopuštene koncentracije (u daljem tekstu: MDK)
Aditivi	Upisuje se ukupan broj uzoraka u kojima je analiziran sadržaj aditiva i od toga

	broja, broj uzoraka u kojima je nađena nedozvoljena količina aditiva ili aditivi koji nisu dozvoljeni u proizvodnji te vrste hrane
Antibiotici	Upisuje se ukupan broj uzoraka u kojima je analiziran sadržaj antibiotika i od toga broja, broj uzoraka u kojima je sadržaj antibiotika utvrđen iznad MDK propisane pravilnikom
Mikotoksini	Upisuje se ukupan broj uzoraka u kojima je analiziran sadržaj mikotoksina (Aflatoksin B1, G1, B2, G2, Aflatoksin M1, Ochratoksin i drugi) i od toga broja, broj uzoraka u kojima je utvrđeno da sadrže mikotoksine iznad MDK propisane pravilnikom
Metali i nemetali	Upisuje se ukupan broj uzoraka u kojima je analiziran sadržaj određenog metala ili nemetala i od toga broja, broj uzoraka u kojima je sadržaj metala ili nemetala utvrđen iznad MDK propisane pravilnikom
Sastav - kvaliteta	Upisuje se broj uzoraka u kojima je analiziran sadržaj osnovnih hranjivih i zaštitnih sastojaka te sastojaka navedenih na proizvođačkoj deklaraciji, i od toga broja, broj uzoraka koji ne sadrže hranjive i zaštitne sastojke u količinama određenim pravilnikom o kvaliteti, a kojima je zbog toga smanjena biološka vrijednost.
Organoleptička svojstva	Upisuje se broj uzoraka kod kojih je određivana zdravstvena ispravnost hrane na osnovu organoleptičkog pregleda i od toga broja, broj uzoraka čiji su boja, izgled, miris i okus, zbog hemijskih, mikrobioloških ili drugih procesa toliko izmijenjeni da ne odgovaraju propisanim uvjetima

Fizičko-hemijski parametri u vodi	
Upisuje se broj uzoraka u kojima su analizirani fizičko-hemijski parametri: mutnoća, pH, elektroprovodljivost, nitriti, nitrati, kloridi, utrošak KMnO ₄ , amonijak, ostalo-u kojima su analizirani svi drugi fizičko-hemijski parametri koji prethodno nisu navedeni, i od toga broja, broj uzoraka u kojima je sadržaj navedenih parametara iznad MDK propisane pravilnikom	
Ostalo	Upisuje se ukupan broj uzoraka u kojima su analizirani svi drugi hemijski parametri koji se ne mogu uvrstiti u navedene vrste ispitivanja i od toga broja, broj uzoraka u kojima sadržaj ostalih hemijskih parametara ne odgovara zahtjevima pravilnika

Hemijska ispravnost vode za piće iz uvoza
Tabela se popunjava na isti način kao što je objašnjeno za identična obilježja u tabeli Hemijska ispravnost vode za piće iz domaće proizvodnje

Dostavljanje izvještaja
<p>Svaka zdravstvena ustanova popunjava Izvještaj u dva primjerka, od kojih jedan primjerak dostavlja nadležnom zavodu za javno zdravstvo kantona, a drugi primjerak zadržava za potrebe ustanove.</p> <p>Izvještaj se dostavlja sa navedenim datumom dostavljanja, potpisan od strane odgovornog lica za sastavljanje i dostavljanje izvještaja, te sa potpisom rukovodioca ustanove ovjeren pečatom.</p> <p>Izvještaj se dostavlja jednom kao godišnji izvještaj.</p> <p>Zavod za javno zdravstvo kantona vrši kontrolu obuhvata i kompletnosti podataka u izvještajima, sastavlja godišnji izvještaj za nivo kantona i dostavlja Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Rok za dostavljanje godišnjeg izvještaja je do 31.03. za prethodnu godinu.</p>